

Obrazložitev predloga

Akta o določitvi metodologije za določanje cen sistemskih storitev

Agencija za energijo (v nadaljevanju: agencija) je na podlagi četrtega odstavka 74. člena Energetskega zakona (Uradni list RS, št. 17/14 in 81/15) (v nadaljevanju: EZ-1) zadolžena za izdajo Akta o določitvi metodologije za določanje cen sistemskih storitev (v nadaljevanju: akt).

Namen akta je izdelati metodologijo, ki bo omogočala določanje cen posameznih sistemskih storitev, ki jih sistemski operater potrebuje za zagotavljanje zanesljive oskrbe z električno energijo in ki jih lahko zagotavljajo uporabniki sistema znotraj regulacijskega območja prenosnega sistema Republike Slovenije. Ceno posameznih sistemskih storitev bi agencija določila v primerih, ko sistemskemu operaterji na trgu ne uspe zagotoviti zadostnih sistemskih storitev (sekundarna regulacija s sekundarno rezervo, rezerva v višini največje proizvodne enote, zagon brez omrežnega napajanja in po potrebi regulacija napetosti), ali če mu jih ne uspe nabaviti pod konkurenčnimi pogoji. S tem ukrepom, ki ga omogoča EZ-1, lahko agencija na zahtevo sistema operaterja brez poseganja v že sklenjene pogodbe o dobavi z odločbo naloži enemu ali več proizvajalcem električne energije, da glede na tehnična in ekonomska merila pod najugodnejšimi pogoji nudi ustrezne količine sistemskih storitev. Pri določitvi metodologije za določanje cen posameznih sistemskih storitev je agencija izhajala iz opredelitve vrste stroškov zagotavljanja sistemskih storitev, vključno s primerno stopnjo donosnosti naložbe glede na vložena sredstva, pri čemer upošteva s tem povezana tveganja. Vsebina akta upošteva zaključke in raziskave iz študije, ki jo je za Agencijo za energijo v letu 2015 izdelalo podjetje ELEK d.o.o. Študija »Metodološka izhodišča za pripravo določanja cen in zagotavljanja sistemskih storitev v skladu s 74. členom EZ-1« podaja le tiste vrste stroškov proizvodne tehnologije za posamezno proizvodno tehnologijo, ki je zmožna izvajati posamezno sistemsko storitev v potrebnem obsegu. Osnutek akta tudi obravnava možnost upoštevanja cen sistemskih storitev, ki so na voljo pri sistemskih operaterjih v regiji.

Obrazložitev predlogov k 2. členu akta:

Glede na zahteve 5. odstavka 74. člena EZ-1 je agencija v primerih neuspešnih zagotovitev zadostnih sistemskih storitev s strani sistema operaterja opredelila postopek, ki predvideva, da agencija pred določitvijo cene posameznih sistemskih storitev od sistema operaterja pridobi informacije, iz katerih izhaja, da na trgu ni mogoče zagotoviti zadostnih sistemskih storitev ali da jih sistemski operater ni uspel nabaviti pod konkurenčnimi pogoji glede na kriterije iz drugega odstavka 74. člena EZ-1. Ob tem postopek predvideva pridobivanje ustreznih podatkov o uporabnikih sistema in njihovih proizvodnih enotah, ki lahko zagotovijo sistemsko storitev.

Obrazložitev predlogov k 3. do 9. členu akta:

Predlogi k 3. do 9. členu akta posamično obravnavajo opredelitev stroškov in določitev cene za zagotavljanje sekundarne regulacije kot ene izmed sistemskih storitev. Predlog metodologije opredeljuje posamične stroške, ki izhajajo iz tehnološke ustreznosti prilagajanja proizvodnje, zato akt posamično obravnava stroške za srednjetačne (HEs) in nizkotlačne hidroelektrarne (HEn), plinsko-parne elektrarne na zemeljski plin (PPE) in parne elektrarne na premog (PE). Za vsako tehnologijo posebej so v nadaljevanju opredeljeni načini določanja letnih stalnih stroškov, ki so posledica investicijskih stroškov, ter načini določanja deležev stroškov obratovanja in vzdrževanja zaradi sodelovanja v sekundarni regulaciji.

Obrazložitev predlogov k 10. do 14. členu akta:

Predlogi k 10. do 14. členu tega akta posamično obravnavajo opredelitev stroškov in določitev cene za zagotavljanje terciarne regulacije. Predlog metodologije opredeljuje posamične stroške, ki izhajajo iz tehnološke ustreznosti prilagajanja proizvodnje, zato akt posamično obravnava stroške za plinsko turbino v odprtem ciklu in črpalno elektrarno (za pozitivno regulacijo). Za vsako tehnologijo posebej so v nadaljevanju opredeljeni načini določanja letnih stalnih stroškov, ki so posledica investicijskih stroškov, ter načini določanja deležev stroškov obratovanja in vzdrževanja zaradi sodelovanja v terciarni regulaciji ter stroškov električne energije v črpalnem režimu črpalne elektrarne.

Obrazložitev predlogov k 15. do 20. členu akta:

Predlogi k 15. do 20. členu tega akta obravnavajo opredelitev stroškov in določitev cene za zagon agregata brez zunanjega napajanja. Predlog metodologije opredeljuje posamične stroške, ki izhajajo iz tehnološke ustreznosti prilagajanja proizvodnje, zato akt posamično obravnava stroške za plinsko turbino v odprtem ciklu in dodatno opremo v hidroelektrarni (dizel agregat), ki omogočata samostojen proces vzpostavitve obratovanja v prenosnem sistemu. Za vsako tehnologijo posebej so v nadaljevanju opredeljeni načini določanja letnih stalnih stroškov, ki so posledica investicijskih stroškov, ter načini določanja deležev stroškov obratovanja in vzdrževanja zaradi sodelovanja pri zagonu agregata brez zunanjega napajanja ter stroškov nakupa in hranjenja goriva za delovanje agregatov in stroškov njihovih periodičnih preizkusov.

Obrazložitev predlogov k 21. do 23. členu akta:

Predlogi k 21. do 23. členu tega akta obravnavajo opredelitev stroškov in določitev cene jalove energije. Predlog metodologije opredeljuje posamične stroške, ki izhajajo iz tehnološke ustreznosti prilagajanja proizvodnje električne energije za zagotavljanje potrebnega deleža proizvodnje jalove energije. Tehnološka ustreznost je lahko učinkovito zagotovljena v termoelektrarnah in hidroelektrarnah. Za vsako tehnologijo posebej so v nadaljevanju opredeljeni načini določanja letnih stalnih stroškov, ki so lahko posledica dodatnih izgub zaradi spremembe obratovalne točke generatorja, in

stroškov zaradi znižanja proizvodnje električne energije – izražene nižje proizvodnje električne energije.

Obrazložitev predlogov k 25. členu akta:

EZ-1 nalaga agenciji, da se pri postopku določanja cen lahko upoštevajo tudi cene, ki so za primerljive sistemske storitve na voljo pri sistemskih operaterjih v regiji. Izhajajoč iz fizičnih prenosnih zmogljivosti, s katerimi razpolaga sistemski operater, so opredeljeni postopki ugotavljanja ustreznosti primerljivih sistemskih storitev regiji, njihove razpoložljivosti in preglednosti nakupa ter upoštevanja dodatnih stroškov za zagotavljanje čezmejnih prenosnih zmogljivosti.

V Mariboru, 13. 6. 2017